

Кросворд "Речовина"

1. р

2. е

3. ч

4. о

5. в

6. и

7. н

8. а

1. Цим дорогоцінним металом покривають скло, щоб отримати дзеркальну поверхню.
2. Ця газувата речовина світиться у рекламних вивісках, тому їх часом так і називають – ... вогні великого міста.
3. Назва цього залізного сплаву відповідає китайському слову „чжугун“, що означає „лиття“, а в нас вона асоціюється з дієсловом „чавити“. То з чого виготовлена бабусина сковорідка?
4. Якої речовини у твоєму організмі найбільше?
5. Які речовини роблять глазуровані драже такими різнокольоровими?
6. Ця газувата речовина у повітрі забезпечує наше дихання.
7. Яку природну речовину називають „чорним золотом“?
8. Раніше дороги викладали бруківкою, а тепер їх вкриває...

ТРИВАЄ ТВОРЧИЙ КОНКУРС "ЗЕРНЯТКА-ІГРАШКИ"

На уроці основ здоров'я вчителька нам часто читає про пригоди Лапуні, Пустунчика та Розумника. Ми із захопленням слухаємо і щоразу чекаємо на нову історію.

Данута Бабій, учениця 1-В класу
СЗШ № 7 м. Львова

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Заступник головного редактора:

Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com
Дизайн і верстка: Каріне Мкртчян-Адамян

Підписано до друку 26.08.15,
формат 60x84/8.
Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ“.

Юний хімік

(твоє ім'я та прізвище)

№18/2015
ВЕРЕСЕНЬ

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

Я ВИВЧАЮ РЕЧОВИНИ

Ти колись замислювався, з чого зроблене все навколо? З чого зроблені ті речі, що в тебе в кишенях, і ті, що у наплічнику? А з чого сам наплічник? З чого стілець, на якому сидиш, і кока-кола, яку збираєшся пити? Ти міг би відповісти, що наплічник – з тканини, стілець – з дерева, а кока-кола – то чиста хімія, як не стомлюється повторювати мама. І мама має рацію! Але відповідь на всі ці запитання може бути одна: усі тіла, що оточують нас, складаються з речовин. Запам'ятати дуже просто: речі з речовин – навіть слова схожі!

Кожна речовина має певні властивості: вона може мати якийсь смак або запах, а може бути без смаку і без запаху, може розчинятися у воді, може бути твердою, рідкою або газуватою... І всі ці відмінності можна перелічувати дуже довго. Те, що речовини бувають різні, зумовлює все розмаїття навколишнього світу.

ЛАБОРАТОРІЯ ПУСТУНЧИКА

У сучасній хімічній лабораторії є горючі, пожежо- і вибухонебезпечні, отруйні і їдкі речовини. Щоб розрізнити їх, на пляшечках є особливе маркування.

1. Токсична речовина або отрута.
2. Їдка або корозійно-небезпечна сполука.
3. Окиснювач.
4. Вибухонебезпечна речовина.
5. Легкозаймиста, вогненебезпечна, самозаймиста речовина, пальне.

ХОЧ МАЛЕНЬКА Я ДИТИНА,

РТУТЬ

Ти здивуєшся, мабуть,
Та в термометрі є ртуть.
Ця отруйна речовина,
Що у нього всередині,
Щойно вигулькне із трубки,
Перетвориться на кульки.
З ними важко дати раду
Навіть МЧС бригаді.
Про безпеку завжди дбаю
І термометр не жбурляю.

ХЛОР

Хлор – зеленкуватий газ –
Отруїти може нас!
Його запах неприємний
відчуваємо в басейні.
Дивувався я завжди:
Звідки запах цей в води?
А пояснення банальне:
Чистять воду хлоруванням.

АРГОН

Вчора я спостерігав:
Тато лампочку міняв.
В ній за склом
Є газ аргон,
Що оберігає нитку –
Не дає згоріти швидко.
А ця ниточка – з вольфраму,
Що за нагрівання „тане”.
Ниточка перегоряє –
Тато знов роботу має.

ВЖЕ ВИВЧАЮ РЕЧОВИНИ

ЙОД

Часом бешкетую трохи.
Як зроблю усі уроки,
На велосипед сідаю
І годинами гасаю,
Мчуся з другом навздогін,
Поки не здеру колін,
А тоді біжу до хати,
Щоби розчин йоду взяти.
Рятував уже не раз
Від зараження він нас.

ЗАЛІЗО

Я сьогодні разом з татом
Вчився цвяхи забивати.
І тепер я знаю точно,
З чого зроблені гвіздочки.
Всі здогадуються, звісно:
Цвяхи зроблені з заліза,
Але це ще не кінець:
Додають туди вуглець,
І виходить міцний сплав,
Який має назву сталь.

АЛЮМІНІЙ

Ще про алюміній знаю трошки:
Бачив в нас на кухні з нього ложки,
Миски і одну каструлю –
Дуже всі легенькі вони були.
Мабуть, саме легкість посприяла,
Що для літаків його обрали
Найчудовішим матеріалом
Переважно в складі
сплавів.

СІРКА І ФОСФОР

Всі казали, що зарано
Мені грати з сірниками.
Та цікавився я ними,
Щоб вивчати речовини
На поверхні коробка
І в головці сірника.
Зрозуміло з назви тільки,
Що у сірнику є сірка.
А на коробку є фосфор,
Що запалюється просто.
Але він там не один –
Там багато речовин.
Як про них дізнаюсь згодом,
Поділюсь тоді з народом.

ГУМА

Маю чоботи гумові.
Коли дощ іде надворі,
Я їх впевнено взуваю:
Не промокнуть ноги, знаю.
Гума – дуже популярна,
З неї рукавички в мамі,
Щоби шкіру захищали
І від „Фейрі”, і від „Гали”.
Ну, а в татовій машині
Гума є у складі шини.
Ось яка речовина –
Всюди корисна вона!

ГРАФІТ

Називаємо простим,
Та не все так просто з ним.
Олівець – це річ складна:
По боках деревина,
А всередині графіт,
Вуглецевий різновид.
Добре олівець стирає
Ластик, що завжди в пеналі.
„З чого ж ластик?” – я подумав.
Виявилось, що із гуми.